

24412

331.

(x-89)

ԿԵՄԵԶՆ Մ.Կ. ԿՅՐԱՐԻ

...յաթի, փրկա, ձրաքտիվաերինն ՎաՄ.Մ.Մ.Մ.
...Մ. Կ. զ.-տ. Վա մաթա իթիլաի աթաթնձա
աթաթնձա, լառ հաքննձաթի կառառառնն յառնա յաթիրիլ-
մաթի թառաթա.

ԽԱԶԱ ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌԻ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԿ
ՆԱԽԱԳԱԶՈՒԹՅԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

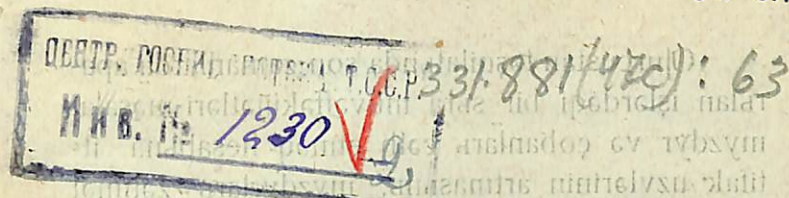
ՀՐԱՏ. ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌԻ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ Կ. Վ.

ԹԻՖԼԻՍ. — 1929թ.

331. 88

4-89

05 JAN 2010

İttifakın Qırcustan Komitəsinin mə'ryzəsi üzrə.

Təşqilatın vəziyyəti, firkə direktivlərinin və U. H. I. M. Ş. və ittifakın M. K. q. t. və meşə işçiləri arasında aparılmış işlər haqqında qərarların yerinə yetirilməsi barədə.

İttifakın vəziyyəti və rəhbər direktivlərin yerinə yetirilməsi barədə Sıxarıldı zə joldaşın mə'ryzəsini və Şaxnovsqi joldaşın ilə və mə'ryzəsini dinləyərək, ittifakın M. K. ittifak işlərini qənişləndirmək üçün Qırcustanda bir sıra xüsusi çətinliklərin çox oldığını kejd edir, məsala: myzda tytylmakda çirqi və ağır formalın intişarı, milli təqibin qəsqin syrətdə rənqbə-rənq olması, adətlərin artıq dərəcədə muxtəlif olması və bynlarla əlakədar olaraq q. t. və meşə işçilərinin zəhmət və yaşayış şəraitinin curə bə curə olması, rayonların juqsəqzindəni yerləri olmaqla bərabər mədəni cihətdən qeridə kalmış yerlərin çox olması və sairə.

Qırcustan təşqilatında son zamanlarda aparılan işlərdəqi bir sıra müvəffəkiyyətleri məsala: myzdyr və çobanlar cəlb etməq hesabına ittifaq uzvlərinin artması, myzdyrlar zəhmət mukavələnamələri ilə ihatə etməq işlərinin juqsəlişini, qəndin ictimai həyatında myzdyrların aktifliyinin və rollarının canlanması, həm qarlar aktifi hazırlamak için xusysən xırda millətlər arasından, kyrslar təşqil ediməsini, qəçəri çobanlar arasında iş başlaması, q. t. və meşə işçiləri için tərufə islahatının müvəffəkiyyətli qeçirilməsini onların zəhmət jəşəylərının bir kədər jaxşylaması, həm də cumhyriyyət komitəsi gəzətəsi «Mocnaqirixma» («Myzdyr Sədası»)nın kənaətbaxş vəziyyətini kejd edərək, *ittifaqın M. K. prezidiymy ejni zamanda ittifaqın Qırcustan təşqilatının umyüi vəziyyətini zəif hesab edir.*

İttifaqın Qırcustan təşqilatının işində, ittifaqın M. K. prezidiymy aşağıdaqi noksanlar kejd edir.

1. Q.-t. və meşə işçilərinin, qənd və meşə təsərrufatının sosjalizm əsaslar üzrə jen kyrylyşynın əməli işlərinə zəif cəlb olynması, myzdyrların şyra, kooperatif organlarına xusysən kolxoz kyrylyşyna qafi kədər cəlb edilmə-

məsi, myzdyrların kolçomak üzərinə hucymda joksyllar gyrypy işlərinə və sairədə zəif iştiraq etməsi.

2. İttifaqın sovxoz kyrylyşyna ən az nüfyz jətməsi və by işə ittifaq uzvlərini zəif cəlb etməsi İttifaq tərəfindən Qırcustanın ən bəjuq olan «çakva» çajə sovxozyna kətijən az fiqir verilməsi.

3. Savxozlardaqi istehsalat müşavərlərinin işlərinin zəifliyi, ittifaq organlar tərəfindən onlara az rəhbərliq edilməsi. «Çakva» savxozunda müvəkkəti kontrol komisyonunun iş aparması. Q.-t. və meşə işçilərinin təsərrufat işlərinə zəif iləri qeçilməsi.

4. Myzdyr, q.-t. və meşə işçiləsinin ittifaqa qafi kədər cəlb edilməsi, ittifaq sırasına xırda millətlərdən (acaralar, abxazlar, osetinlər və sairə) myzdyr kadın və işlərin ən zəif cəlb edilməsi.

5. Myzdyr, çoban və başkə q.-t. və meşə işçilərinin ittifaqın aşağı organlarına, rajon xusysən kəza komitələrinə ən az iləri qeçilməsi. Savxozlardaqi işçi və myzdyr kadınlardan ittifaqın rəhbər organlarına zəif iləri qeçilməsi,

xusysən onlardan jərlərdə, Abxazjada və «Çak va» savxozynda jəgyləb kalan çokdər.

6. İttifakın qitləvi işlərinin zəifliji, umumi iclasların pis hazırlanması və kadın numajəndə iclasların jəkləygi.

7. Myzdyr kadınlar və başka q.-t. və meşəzəkədən işçiləri arasında işlərin zəifliji və Abxazjada, «Çakva» savxozynda və başka jərlərdə onların vəziyyətinin jaxşyləşməsinə (jəsiləb, çöcyk baxçalar, konsyltasjalar və sairə təşkil etməyə), az fiqir verilməsi.

8. Qəçəri çobanlar təşkilatına almak və onların mudafəə etməyə by iş xusysynda ittifak tərəfindən birinci addımlar atılmasına bəkmə-jarak ittifak organlar tərəfində onlara fiqir verilməməsi. (Şirəq və Kazbeqdə çoban komitələri təşkil etməyə).

9. Zəhmət məkavələnaməsi işləsində bir çək jərdə (xusysən Abxazjada) sənəf xəttin pozylması, myzdyr və çobanların zəhmət mukavələnaməsi ilə qafı kədər ihatə edilməsi, istismarın qizli formaları ilə zəif mubarəzə aparılması və myzdyr, çobanların sığorta edilmələri üzrə işlərin ən zəifləməsi.

10. Qənd və meşə təsərrufatının ajr-ajr cihətlərində xusysən meşə hazırlıq ilərində və

işçilərin zəhmət və jəşəyş şəraitinin ojrənilməsi üzrə işlərin jəkləygi və ittifakın U. K. əsas-direktiflərinin meşə hazırlıq işlərində və hə-jətə Beçirilməməsi.

11. Q.-t. və meşə işçilərinin ehtjacın idarə etməyə üzrə istehləq kooperasjaya işlərinin zəif olması və myzdyr, çobanlar kooperatıfləş-dirməyə üzrə jəksyllar fondyna lazımlıca istifadə edilməməsi.

12. Q.-t. və meşə işçiləsinin mudafəə edilməsi üzrə huqymət organlarının işlərinin kəti-jjən kənəətbəxş halda olmaması; q.-t. işləri zəhmət mufəttişliyinin zəifliji, zəhmət mufəttişliji tərəfində sovxozlarda zəhmət mufəzə sızrə təd-birlərin həjətə qəçirilməməsi, xusysən «Çakva» savxozynda (muvafik mənzillər, hamam, jəməq-xanaların tiqiməsinə tədbirlər qəvəlməməsi) məhəmə organlarında myzdyr işlərinə bəkmə-manın yzın muddət susməsi və myzdyrlar mudafəə məsələsində qənd şyraların təmami-lə hələqətsiz olmaları.

13. Qitləvi mədəni – məarif işlərinin zəifli-jı, q.-t. və meşə işçilərinin ajr-ajr gıryplasın səviyyələrini qənişləndirməyə üzrə by işin qədişinə lazımlıca qəməq edilməməsi, xusysən xərda mül-

lətlər arasında, savadsızlıq əlavə üzrə aparılan işlərin ən zəif olması.

14. Həmqarlar aktivi hazırlamaq üzrə aparılan işlərin qatı olmaması və bu işin mövsim işçiləri və işçi kadınları, xüsusən qəlmə işçilər arasında ən zəif karyerası.

By noksənlər kejd edərək ittifaqın M. K. prezidiyumu həmin noksənlərin aradan kəldirilməsi üçün q.-t. və meşə işçiləri. qəniş qitləsinin aktivliyini şəxsi fəaliyyətini şəxsi tənkidə qənişləndirməyə əsasən kəti möbarəzə aparmay və qələbəqədə qəndin kolçomak unsulları ələlinə olaraq myzdyrların jeksyllarla birlikdə və ortabab ilə ittifaqın məhəmələdərkə sənə mubərəzənin canlanmasına tədbir qəbulməsinə Qırqustan Komitəsinə təqlif edir.

İttifaqın M. K. prezidiyumu; qəstərilən noksənlər aradan kəldirilməyi üçün aparılan işlərə bütün təşqilatların nəzər diqqətini cəlb etməsinə və bynın üçün aşagıda qəstərilən tədbirlərin həyata qəçirilməsini Qırqustan komitəsinə təqlif edir.

1. Myzdyr və çobanlar hər tərəfli olaraq syra, kooperativ və başqa işlərə iləri qəçilmələrinə müvəffək olaraq, myzdyrlar qəndin icimai həyatına cəlb etməyə üzrə aparılan işləri canlandı-

rmak. Myzdyrlar kolxoz karyerasına cəlb etməyə üzrə jerli kolxoz ittifaqı organları ilə birlikdə əməli tədbirlər hazırlamaq. Myzdyr və çobanlar tərəfindən kolçomak terroryna (myzdyrlar öldürməyə dəyməyə və sairə) canlı rədd cavab təşkil etməyə və tətil, bojkot və sairə vasitə ilə kolçomak üzərinə kəti hücumə xüsusi əhəmiyyət verməyə.

2. Əlakələr təşqilatları ilə birlikdə savxoz karyerasının və xüsusi idxalat ixracat cihətlərinin (çij, meyvəçilik, bağbançılıq, qənt, pambək, tutun və başqa savxozların) qəniş meşdan alınmasına kəti syratda müvəffək olmalıdır.

3. Hüquqat organları tərəfindən myzdyr və çobanların bir dəcəliq hesabaty aparılmasına müvəffək olmalıdır.

4. İttifaq sərəsnə q.-t. və meşə işçilərini, xüsusi myzdyr və çobanlar cəlb etməyə surətini əjlə qələndirməlidir qı, jakın iqi il müddətində ittifaq üzvlüyü ilə əqsəriyyətlə q.-t. və meşə işçiləri ihata edilsin. İttifaq sərəsnə myzdyr kadınları — q.-t. və meşə işçi kadınlarının başkalarından, həmdə xərda millətlərin myzdyrlarından, xüsusi Abxaz, Acar, Osətin və sairənin cəlb edilməsinə xüsusi fiqir verməlidir.

5. Jakyn il ərzində, VI Umym ittifak kyryltajy-nyň q.-t. və meşə işçilərinin xusysy ilə aşagy ittifak organlarına və umymijjətlə rəhbər organlara iləri çeçilmələri barədəqi kəratyňy tōmamilə həjatə qeçirməq.

6. Huqymətin təsərrüfat və başqa orqanlar ilə birlikdə, işçi və myzdyr kadınların xüsusi ehtiyatları (Abxazyanın ən muhim rayonlarından «Çakva» sovxozynda, myzdyr — q.t. və meşə işçi kadınların çox jəyılan yerlərində jasli, çocuk bağçaları təşkil etməq) təmin etməq üzrə tədbirlər hazırlamak və həyata qecirməq.

7. Q.-t. və meşə işçilərinin sovxozlarda, kooperativlərdə və başqa orqanlarda iləri çeqilmələrini canlandırmakla bu işdə qəbulən noksanların aradan kəldərilməsinə muvəffək olmalıdır. Təsərrufat orqanları ilə birlikdə bu jəkn il muddətində sovxozlar jənyəndə qənd təsərrufat tələbələlji məqtəbləri təşkil etməlidir.

8. Jakın ildə kolçomak təsərrüfatlarında işlə-jən bütün myzdyr və çobanlar təmamilə təşqilat altına almak için onlar zəhmət mukavələnamələri ilə ihatə etməq işini genişləndirməlidir. Zəhmət mukavələnaməsi ilə az müddətə dytylan myzdyr və zəhmət mukavələnaməsi işlərində xusysən Abxaz-

jada baş verən pozğunluqları aradan kaldırma-
lıdır. Qırqıstan komitəsinin rəhbərliyini zəhmət
mükavəlanəməsi işlərində canlandırmaqlıdır. Zəh-
mət kanyını pozanlar və sahibqarlar tərəfindən
zəhmət mükavəlanəmələrinə əməl etməyənlər, xus-
sən kolçomaktəsərrufatlarında əməl etməyənlər ilə
və myzdyr dytmasıynın ağır və cirqin formalaryn
(ogyllyga qoturməq qibi halları aradan kaldırmaq
ygyrynda kəti mubarəzə aparmalıdır. Xusysən
az yaşlı və myzdyr kədynlərin zəhmətindən qizlin
istismar ələhinə mubarəzəni canlandırmaqlıdır.

9. Qənd-təsərrüfat mufəttişliji təqibini iql kat artırmaq, q.-t. mufəttişləri vəzifəsinə aktiv myzdyr, myzdyr kadın, və başqa q.-t. və meşə işçilərini iləri cəqməq joly ilə q.-t. mufəttişlijinin təqibi-ni yaxşılaşdırmaq için təcbirələr qərərəq q.-t. və meşə işçilərinin zəhmətini huqymət tərəfindən mu-dafəə etməq işlərini canlandırmaga kət'i muvəffək olmalıdyr. Myzdyr və myzdyr kadınların zəhmət muhafəzəsinə qənd şyalarə və tem icraiyyə komitə-lərinin dikkətini canlandırmalıdyr. Myzdyrlar ara-uşmız uelışeb emleq imleci müdaxis imamı vruçs və onlarə tibbi cihətə idarə etdiqdə kət'i dəjisiqliq əldə etməlidir. Xusysən jajlak yerlərində və çoban-ların çok yerlərində onlara tibbi cihətə yardım

qəstərməyə ciddi əhəmiyyət verəlidir. Sovxoz, meşə istehsalatı hazırlayan, meşə materialı daşıyan və başqa meşə-təsərrüfatı işçilərinin zəhmət müdafiə işlərini canlandırmaq üçün kəti olaraq zəhmət mukavəlamələrini və ittifaqın M. K. direktivlərini həyata keçirməli və onların bundan sonrada məddi hallarını və yaşayışlarını yaxşılaşdırmaq nəzərdə tutulmalıdır. Sovxoz işçiləri üçün olan tərifə islahatının həyata keçirilməsini joklamalıdır.

10. Qəniş işçi qitəsini, mütəxəssis və killykçylar istehsalat müşavərisinə cəlb etməq vastəsi ilə istehsalat müşavərisi işlərini yaxşılaşdırmalıdır. Istehsalat müşavəraləri işlərini qənişləndirməq də işçi komitələrində Qırqustan komitəsi tərəfindən yardım olunmalıdır. Təsərrüfat organlar tərəfindən işçilərin təqliflərini həyata qəçirməq və onlara muqafat verməq işinə muvəffək olmalıdır. «Çakva» sovxozundaqi işlərə xusysi əhəmiyyət verməlidir. Ajr-ajr sovxozlar və xusysən sovxozların daxilində, təsərrüfatın ajr-ajr cihətləri və guryplar arasına mütəxəssislər cəlb etməq vasitəsilə sosjalizm jarışını kəti olaraq qənişləndirməyə tədbirlər qərməlidir. Butun rəhbər ittifaq organlar tərəfindən istehsalat müşavəraləri işlərinə yardım qəstərmələrini, sovxozlar tərəfindən sosjalizm jarışını muka-

vəlamələrinin jerinə jetirilməsinə nəzarət edilməsini təmin etməlidir. Ejni zamanda sosjalizm jarışını həyata qəçirməq nəticəsində bejuq muvəffəkijətlər (zəhmət məhsyldarlığını artırmaq, qəntli təsərrüfatını ihatə edən ictimai-texniki kurylyş işlərinə nufuz jetidməq və sairə) əldə edən sovxozlar canlandırmaga əhəmiyyət verməlidir.

11. Rəhbər organların saklanması için aşağı dərəcəli organlardan vəsait qəturulməsinə yol verməməlidir.

Ittifaq organlarının saklanması həmdə fond vəsaitini xərclədiqdə M. K. II-ci plenumun kərarı mycibincə artıx xəclərə yol verməyəq inzibatı xəcləri azaltmalı və təsdik olynan smeyan qozlənəlidir.

12. Jakın iqi il ərzində ittifaq uzvləri arasynda savadsızlyq ləgv etməyə çalymalı—ejni zamanda savadsız kurysların bitirənlərin dərəcə dəvam etmələrinə lazımy tədbirlər qərməlidir. Kilyblar təşqil etməq və qənişləndirməq, (xusysən «Çakva» və «Tsinandali» sovxozlarında) muzdyr quşələri və kymyzy quşələr düzəltməq joly ilə ittifaq uzvlərinin mədəni işlərini canlandırmaga tədbirlər qərməlidir. Ittifaq əzəqlərini qəniş syrətdə radio və səjjar qino ilə təchiz etməq xusysynda məsələ kojmalıdır.

Xusysi mədəni işçilər kadrosy, səjjar savadsızların tələləri və kərməz qışələr təşkil etməq joly ilə jaylak çobanların mədəni işlər ilə təmin olunnmalarına xusysi fiqir verməlidir. İşçi kuvvəsi topanan jerrərdə (Abxazjada, Bərçalyda) myzdyr evləri təşkilinə şry etməlidir.

13. Q.-t. və meşə mutəxəssislərini təsərrufat məsələləri hazırlamaga və onların aktiv syrətdə ictimai həyata cəlb etməq işinə xusysi əhəmmiyyət verməlidir. Mutəxəssislərin bir hissəsinin ictimai-istehsalat işlərdən ayrılmaları qibi hallar ortadan qəturməli və mutəxəssis bəlmələrinin rəhbərliji mərəzədə həmdə jerrərdə yaxşılaşdırılmalıdır. Mutəxəssislərin, xusysən qənc mutəxəssislərin mədəni işlərini yaxşılaşdırılmalıdır. Q.-t. və meşə mutəxəssislərinin zəhmətlərinin iktisadi, jəşayış və hukyk şəraitinin kəyn verici bir kaiddə üzrə yaxşılaşması məsələsini kəyməlidir.

14. Butun mədəni-məarif işlərini ölənin sənajeləşməsi və qənd təsərrufatının, sosjalizm əsasları üzərində jəniddən kyrylması, həmdə myzdyr zəhmətinin mudafəəsi və onyn ittifaqa cəlb edilməsi ilə olan məsələlərə əlakədar edilməlidir. Myzdyr və myzdyr kadrların sənəbi tərbijəsinə fiqir verməlidir.

Myzdyrların kolçomak təsiri altında n xlas edilməsi və onların kolçomak unsurların öz məksədləri için istifadə etmələri ələjhinə olarək; Qırucustan q.-t. işçiləri tərqibinin məhqəmlənməsi ygrynda kəti mubərəzə aparmalıdır.

Curbə-cur millətlərin və onların həjətlərinin muhtəlif jəşayış şəraiti ilə əlakədar olarək ayrı-ayrı millətlərin q.-t. və meşə işçilərinin bejnəlmiləl tərbijəsinə xusysi diqqət verməlidir.

15. «Macamagirisxma» («Myzdyr şədasi») gəzətesinin qələcəqdə sanlanması üzrə işi dəvam ətdirməli və həmin gəzətə tərəfindən q.-t. və meşə işçilərinin butun gryplarına xidmət etməsi ony qitləvi gəzətə şəqlinə salılmalıdır. İşçi muhbiri səbəqlərini qənişləndirməlidir.

16. Qırucustan q.-t. və meşə işçilərinin firkə srasına ən zəjif cəlb edilməsi ilə əlakədar olarək, by məsələyə ən ciddi fiqir verilməsinə ittifaqın Qırucustan komitəsinin nəzər diqqətini cəlb etməlidir. By sahədə iş aparmak için firkə organlarına hər tərəfli olarək butun ittifaq organlarının qəməq etmələri zəryridir. Ittifak qitləvi iş apararək, ən firkə tərəfindən qənd təsərrufat cihətinə aparılan tədbirlər, firkənin programı və nizamnaməsi ilə q.-t. və işçilərinə tanış etməlidir.

By syrətlə ittifak q.-t. və meşə işçilərini hazırlajarak onlardan ittifak işində aktivliq qəstərlərləri firkəyə daxil olmak için hazırlamalıdır.

Qurcistan komitəsinə təqlif etməli 6 aйдan sonra onyn tərəfindən həmin kərarın icra edilməsi için qəturulən tədbirlər hakkında ittifakın M. K. xəbər versin.

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ
ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ Կ. Կ. ՆԱ-
ԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ:

ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ԶԵԿՈՒՑՄԱՆ ՍՈՔԻՎ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ԵՒ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՆԵՍԱԿԱՆ ՈՒ ԱՆՏ ՌԱՅԻՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ
ՄԻՋԵՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԵՐՄԲԵՐՅԱԼ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԴԻՐԵԿՏԻՎՆԵՐԻ ԵՒ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՊՐՈՑԵՍՈՐ-
ՀՐԴԻ ՈՒ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ
ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՍՏՈՒԳԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Լսելով հանրապետական կոմիտեյի նախա-
դահ՝ ընկ. Ս ի խ ա ր ու լ ի ձ ե յ ի ղ եկուցումը և
ընկ. Շ ա խ ն ո վ ս կ ու համազեկույցը՝ կազ-
մակերպության կապության և ղեկավար դի-
րեկտիվների իրադրոժման մասին, միության
կի նախագահությունը նշում և մի շարք
ուրույն դժվարությունների գոյությունը վրաս-
տանում՝ միութենական աշխատանքի ծավալման
գործում, այսպես՝ տարածված են վարձման աշ-
խատակ և ստրկական ձևեր, խիստ խայտառղետ
և ազգային կազմը, չափազանց տարբեր են սո-

վորությունները և սրանց հետ միասին՝ դյու-
ղաստեփան ու անտառային բանվորների աշ-
խատանքի ու կենցաղի պայմանները, ռայոն-
ների բարձր-կուլտուրական վայրերի շարքում
գոյություն ունեն կուլտուրապես չափազանց
հետամնաց տեղեր և այլն:

Նշելով Վրաստանի կազմակերպության աշ-
խատանքի մեջ մի շարք նվաճումներ, ինչպես՝
միության անդամների թվի աճը և հաշիվ բա-
րակություն և հովիվների ներգրավման, բառա-
կությունը աշխատանքային պայմանագրերով
ընդգրկման վերջ աճ, բառակության տե-
րիվության և գերի ուժեղացում գյուղի հա-
սարակալան կյանքում, կուրսերի կազմակեր-
պությունը պրոֆակտիվ պատրաստելու համար,
մասնավորապես՝ ազգային փոքրամասնություն-
ներից, աշխատանքի սկզբնավորումը քոչվոր հո-
վիվների միջև, տարիֆային ռեֆորմի հաջող
գործադրությունը գյուղատնտեսական բանվոր-
ների համար և նրանց աշխատանքի պայմաննե-
րի վերջ բարելավումը, ինչպես և հանրապետա-
կան կոմիտեի «Մոջամագիրիս խմա» («Բառ-
րակի ձայն») լրագրի բովարտը վիճակը, միու-
թյան կի հախազահությունը, սակայն, զանազան
վոր միության Վրաստանի կազմակերպության
ընդհանուր կացությունը մնում և դեռևս թույլ:

Միության կի հախազահությունը Վրաստա-
նի կազմակերպության աշխատանքի մեջ արձա-
նադրում և հետևյալ հիմնական թերությունները:

1. Թույլ ներգրավված գյուղատնտեսական
և անտառային բանվորները գյուղական և ան-
տառային տնտեսության սոցիալիստական վերա-
կառուցման գործնական աշխատանքի մեջ, թույլ
և ներգրավված բառակությունը խորհրդային ու
կոոպերատիվային մարմինների և մասնավոր
կոլտնտեսական շինարարության մեջ, թույլ և
բառակության մասնակցությունը կուրսի դեմ
հարձակման մեջ, չքավորության խմբակների
աշխատանքում և այլն:

2. Չափազանց անբավարար և միության աղ-
դեցությունը խորհանտեսական շինարարության
վրա և թույլ և միության անգամների ներգրա-
վումը այդ աշխատանքի մեջ: Միանգամայն պա-
կասում և ուշադրությունը միության կողմից
գեպի Վրաստանի թեյի ամենախոշոր խորհուր-
տեսությունը — «Զակվան»:

3. Թույլ և արտադրական խորհրդակցու-
թյունների աշխատանքը խորհանտեսություննե-
րում, անբավարար և նրանց ղեկավարությունը
միութենական մարմինների կողմից: Բացախ-
յում և ժամանակավոր կոնտրոլային հանձնաժո-
ղովի աշխատանքը «Զակվա» խորհանտեսության

42854-63

մեջ: Թույլ և գյուղատնտեսական և անտառային բանվորների առաջ քաշումը տնտեսական աշխատանքի համար:

4. Անբավարար և բատրակության և գյուղատնտեսական ու անտառային բանվորների ներգրավումը միության շարքերը չափազանց բանթույլ են ներգրավվում միության շարքերը բատրակուհիները և բանվորները ազգային փոքրամասնություններից (աջաբեկներ, աբխազներ, ոսեր և այլն):

5. Խիստ անբավարար և բատրակների, հովիվների և գյուղատնտեսական ու անտառային մյուս բանվորների առաջ քաշումը միության ստորին մարմինները, ռայոնական կոմիտեները և մանավանդ միության գավառային բաժանմունքները: Թույլ և խորհանտեսությունների աշխատավորուհիների և բատրակուհիների առաջ քաշումը ղեկավար միութենական աշխատանքի, մանավանդ նրանց կուտակման տեղերում: Աբխազիայում և «Չակվա» խորհանտեսության մեջ:

6. Թույլ և մասսայական միութենական աշխատանքը, վատ և ընդհանուր ժողովների պատրաստությունը, և բացակայում են պատվիրակային ժողովները:

7. Թույլ և աշխատանքը բատրակուհիների և գյուղատնտեսական ու անտառային մյուս բանվորուհիների միջև, և անբավարար և ուշադրությունը դեպի նրանց գրության բարեկամումը (մսուրների, մանկապարտեզների կոնսուլտացիաների կազմակերպություն և այլն) Աբխազիայում, «Չակվա» խորհանտեսության մեջ և այլն:

8. Անբավարար և միութենական մարմինների կողմից ուշադրությունը դեպի քոչվոր հովիվների կազմակերպության և պաշտպանության աշխատանքը, Հնայած այն առաջին քայլերը, վոր արել է միությունը այդ աշխատանքի ուղղությամբ (հովիվների կոմիտեների կազմակերպություն Շիրակում և Կազբեկում):

9. Գոյություն ունին դասակարգային գծի մի շարք թեքումներ աշխպայմանագրային աշխատանքի մեջ (մասնավորապես, Աբխազիայում), աշխպայմանագրերով քիչ են ընդգրկված բատրակությունը և հովիվները, Թույլ և աշխատանքի շահագործման ծածուկ ձեվերի դեմ պայքարը, և չափազանց Թույլ և բատրակության և հովիվների ապահովագրման վերաբերյալ աշխատանքը:

10. Բացակայում է բանվորների աշխատանքի և կենցաղի պայմանների ուսումնասիրությունը գյուղական և անտառային տնտեսության զանազան ճյուղերում, մանավանդ փայ-

տամթերումներում ու փայտի ջրով փոխադրելու ժամանակ և չեն գործադրվում միության կի հիմնական գերեկտիվները փայտամթերումների և փայտը ջրով փոխադրելու ժամանակ:

11. Թույլ ե գյուղատնտեսական և անտառային բանվորների կարիքները սպասարկող սոցալական կոոպերացիայի աշխատանքը և թույլ են ոգտադործվում չքավորության ֆոնդերը բատրակների և հովիվների կոոպերացման համար:

12. Բոլորովին անբավարար ե գյուղատնտեսական և անտառային բանվորներին պաշտպանող պետական մարմինների աշխատանքի վիճակը, թույլ ե աշխատանքի գյուղատնտեսական ինսպեկցիայի աշխատանքը, անբավարար են որա կողմից գործադրվող աշխատանքի պահպանության միջոցառումները, մանավանդ «Չակվա» խորհանտեսության մեջ (պատշաճ միջոցներ ձեռք չեն առնվել բնակարաններ, բաղանիքներ, ճաշարաններ կառուցելու համար), բատրակների գործերի քննությունը յերկարում ե դատապառնական մարմիններում, և գյուղխորհուրդները լիովին անգործույթ չեն բատրակների պաշտպանության հարցերում:

13. Թույլ ե մասսայական կուլակրթական աշխատանքը, նվազ չափով ե այդ աշխատանքը հարմարեցված գյուղատնտեսական և անտառային

չին բանվորների առանձին խմբակների դարգացման մակարդակին, մանավանդ ազգային փոքրամասնություններում, և չափազանց թույլ ե անգործություն լի լինելու վերացման աշխատանքը:

14. Անբավարար ե պրոֆակտիվ պատրաստական աշխատանքը և խիստ թույլ ե զրված այդ աշխատանքը սեղոնային բանվորների և բանվորուհիների, մանավանդ յեկովի բանվորների միջև:

Նշելով այդ թերությունները, միության կի նախագահությունն առաջարկում ե Վրաստանի կոմիտեյին վճռական պայքար մղել նրանց վերացնելու համար, ծավալելով գյուղատնտեսական և անտառային պրոլետարիատի լայն մասսաների ակտիվությունը, և ինքնաքննդատությունը, միջոցներ ձեռք առնելով բատրակության հետագա դասակարգային պայքարը ուժեղացնելու չքավորների հետ միասին, միացած միջակներին, գյուղի կուլակային տարրերի դեմ:

Միության կի նախագահությունն առաջարկում ե Վրաստանի կոմիտեյին կենտրոնացնել ամբողջ կազմակերպության ուղադրությունը հիշյալ թերությունների վերացման աշխատանքի վրա և այդ նպատակով գործադրել հետևյալ միջոցառումները:

1) ուժեղացնել բատրակներին գյուղի հառարակական կյանքի մեջ ներգրավելու աշխա-

տանքը, ամեն կերպ ձգտելով առաջ քաշել բառ-
րակներին և հովիվներին խորհրդային կոոպերա-
տիվային և ուրիշ աշխատանքի: Մշակել կո-
ոպերացիայի ժողովուրդների միության մարմինների հետ
միասին միջոցառումներ բառարակներին կողմնա-
տեսային շինարարության մեջ ներգրավելու հա-
մար: Կազմակերպել բառարակների և հովիվների
կողմից յեռանդուն դիմագրություն կուլակային
տեսուրի դեմ (սպանությունների, ջարդերի դեմ)
և հատուկ ուշադրություն նվիրել կուլակի դեմ
վճռական հարձակմանը՝ գործադուլներին, բռնկո-
ւթի միջոցով և այլն:

2) Վճռականապես ձգտել շահագրգռված
կազմակերպությունների հետ միասին խորհուրդ-
տեսային շինարարության լայն տարածմանը,
մանավանդ եքսպորտային և իմպորտային ճյու-
ղերում (թեյի, պտղաբուծական, բանջարաբու-
ծական, կենաֆի, բամբակի, ծխախոտի և ուրիշ
խորհրդատեսություններ):

3) Պահանջել պետամարմիններից կատարել
բառարակների և հովիվների միաժամանակյա հաշ-
վառք:

4) Ուժեղացնել գյուղատնտեսական և ան-
տառային բանվորների, մանավանդ բառարակնե-
րի և հովիվների՝ միության շարքերը ներգրավե-
լու թափը այնպես, փորպեսզի մոտագա յերկու

տարում ընդգրկվեն միութենական անդամակ-
ցությանը գյուղատնտեսական և անտառային
բանվորների մեծամասնությունը: Հատուկ ու-
շադրություն վարձնել՝ միության շարքերը բառ-
րակուհիներին և գյուղատնտեսական ու անտա-
ռային ուրիշ բանվորուհիներին ներգրավելու
վրա, ինչպես և՛ բառարակներին ազգային փոք-
րամասնություններից, մանավանդ ոսերին, ար-
խայներին, աջարցիներին և այլն:

5) Լիովին գործադրել կյանքում առաջիկա
տարվա ընթացքում համամիութենական V հա-
մագումարի վորոշումը՝ ստորին միութենական
աշխատանքի առաջ քաշելու՝ բացառապես, իսկ
դեկավար աշխատանքի՝ գլխավորապես, գյուղա-
տնտեսական և անտառային բանվորներին:

6) Տնտեսական և ուրիշ պետական մար-
մինների հետ միասին մշակել և գործադրել կյան-
քում մի շարք միջոցառումներ՝ բանվորուհիների
ուրույն կարիքները ապահովելու համար (մսուր-
ների, մանկապարտեզների կազմակերպություն
Արխագլայի կարևորագույն ռայոններում, «Զակ-
վա» խորհրդատեսության մեջ և բառարակուհիների
ու գյուղատնտեսական ու անտառային բանվորու-
հիների ամենաշատ կուտակման տեղերում):

7) Ուժեղացնել գյուղատնտեսական և ան-
տառային բանվորներին առաջ քաշումը դեկավար

աշխատանքի՝ խորհանաեսություններում՝ կոոպերացիայում և ուրիշ մարմիններում, վերջնականապես ձգտելով վերացնել թերությունները այդ աշխատանքի մեջ: Կազմակերպել անասական մարմինների հետ միասին առաջիկա տարվա ընթացքում խորհանաեսություններին կից գյուղատնտեսական աշակերտության դպրոցներ:

8) Ընդարձակել բատրակների և հովիվների ընդգրկումը աշխատանքային պայմանագրերով ախպես, վորպեսզի առաջիկա տարում ընդգրկվեն բոլոր բատրակները և հովիվները, փոքր աշխատում են կուլակային տնտեսություններում, ընդգրկելով նաև կարճ ժամանակով վարձվողներին (երով բանվորներ), վերացնել նկատվող խեղաթյուրումները աշխպայմանագրային աշխատանքի մեջ, մասնավորապես Աբխազիայում: Ուժեղացնել աշխպայմանագրային աշխատանքի ղեկավարությունը Վրաստանի կոմիտեյի կողմից: Վճռական պայքար մղել աշխատանքի որենքների խախտումների և վարձույների կողմից աշխպայմանագրերի չգործադրության դեմ, մասնավորապես կուլակային տնտեսություններում և վերացնել վարձման ստրկական և ալլանդակ ձևերը (վորդիագրություն, աշխատանքներ անասունի բազմացման փոխարեն, կեղծ սեփականություն, մսնածիկի, դազիարերա և այլն): Մա-

նավանդ ուժեղացվելու յե պայքարը անհամահաների և բատրակուհիների աշխատանքի ծածուկ շահագործման դեմ:

9) Պետք և վճռականապես ձգտել ուժեղացնելու գյուղատնտեսական և անասնապին բանվորների աշխատանքի պետական պաշտպանությունը, միջոցներ ձեռք առնելով կրկնապատկելու գյուղատնտեսական խնայելիցիայի կազմը, բարելավելու նրա կազմը և աշխատանքը՝ գյուղատնտեսական խնայելիությունների պաշտոնների համար առաջ քաշելով ակտիվ բատրակներին, բատրակուհիներին և գյուղատնտեսական ու անասնապին ուրիշ բանվորներին: Ուժեղացնել գյուղխորհուրդների և թեմգործկոմիտեների ուղարկությունը դեպի բատրակների և բատրակուհիների աշխատանքի պաշտպանությունը: Զգուշ վճռական բեկման՝ բատրակների սոցիալական ապահովագրության և բժշկական սպասարկման գործադրության մեջ, մասնավորապես ուղարկությունը դարձնելով հովիվների բժշկական սպասարկման վրա՝ նրանց քոչի և ամենաշատ կուտակման տեղերում: Ուժեղացնել խորհանաեսությունների, փայտամթերումների և փայտի ջրով փոխադրությունների և ուրիշ գյուղատնտեսական բանվորների աշխատանքի պաշտպանության գործը, վճռականապես գործադրելով կյանքում կոլլեկտիվ պայ-

մանագրերը և միության կի գերեկախմբերը 7
նկատի ունենալ նրանց նյութական—կենցաղա-
յին դրության բարելավումը: Ստուգել տարի-
ֆային ռեֆորմի գործադրությունը խորհանա-
տային բանվորների համար:

10) Բարելավել արտադրական խորհրդակ-
ցությունների աշխատանքը, լծելով այդ աշխա-
տանքին բանվորների, մասնագետների և ծառա-
յողների լայն մասսաները: Ապահովել Վրաստա-
նի կոմիտեյի ոգնությունը բանվորական կոմի-
տեներին արտադրական խորհրդակցությունների
աշխատանքի ծավալման գործում: Չգտել, փո-
պեսոյի տնտեսական մարմինները գործադրեն
կյանքում բանվորների առաջարկությունները և
պարզեցաորեն: Հատուկ ուշադրություն դարձնել
«Չակվա» խորհանտեսության վրա: Միջոցներ
ձեռք առնել վճռականապես ծավալելու սոցիա-
լիստական մրցակցությունը առանձին խորհուր-
տեսությունների միջև, և մանավանդ խորհուր-
տեսությունների ներսում, տնտեսության գա-
նազան ճյուղերի և բանվորների խմբակների մի-
ջև, լծելով այդ աշխատանքին մասնագետներին:
Ապահովել բոլոր միութենական ղեկավար մար-
մինների պատշաճ ոգնությունը արտադրական
խորհրդակցությունների աշխատանքում և ղեկա-
վարությունը սոցիալիստական մրցակցության

գործում, ինչպես և հսկել սոցմրցակցության
պայմանագրերի իրագործումը խորհանտեսու-
թյունների կողմից և խրախուսել այն խորհուր-
տեսություններին, փորձեք սոցմրցակցության
հետևանքով ձեռք են յերել զգալի աջողություն-
ներ (աշխատանքի արտադրողականության բարձ-
րացում, աղղեցություն շրջակա գյուղացիական
տնտեսությունների սոցիալ-տեխնիքական բեկ-
մասարուքից ալի վրա և այլն):

11) Թույլ չտալ ծախսելու ստորին միու-
թենական մարմինների միջոցները ղեկավար
յանցը պահելու համար: Միութենական մար-
մինները պահելու համար միջոցները, ինչպես և
ֆոնդային միջոցները ծախսելու ժամանակ պետք
է խիստ կերպով ղեկավարվել հաստատված նա-
խաշարիվերով, թույլ չտալով գերաժախսեր և
հաջողեցնելով ագմինիստորատիվ ծախսերի իջե-
ցումը՝ կենսական [1] պլենումի վորոշման համա-
ձայն:

12) Հաջողեցնել անգրագիտության վերա-
րացումը միության անդամների միջև առաջիկա
յերկու տարում և միաժամանակ միջոցներ ձեռք
առնել ուսումը շարունակելու՝ լիկպունքները
ավարտողների համար: Միջոցներ ձեռք առնել
միության անդամների կուլտուրական սպասար-
կումն ուժեղացնելու համար, ընդարձակելով և

կազմակերպելով ակումբներ (մանավանդ «Զակ-վա» և «Ծինանդալի» խորհմանտեսություններում), բառրակային և կարմիր անկյուններ: Հարց գնել՝ միութենական բջիջները ռազիոյով և շարժական կինոյով լաֆն մատակարարման մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել քոչվոր հովիվների կուլ-տուրական սպասարկման վրա, ստեղծելով և կազմակերպելով շարժական լիկյուռնկաների և կարմիր անկյունների կուլտաշխատավորների հատուկ կազմեր: Զեռնարկել բառրակի տների կազմակերպությանը յեկվոր բանվորական ույժի կուտակման տեղերում (Արխագիա, Բորչալու):

13) Հատուկ ուշադրություն դարձնել գյուղատնտեսական և անտառային մասնադեմների կողմից տնտեսական հարցերի մշակման և հասարակական կյանքում նրանց ակտիվ ներգրավման վրա: Վերացնել մասնագետների մի մասի դաւովածությունը հասարակական-արտադրական աշխատանքից և բարելավել մասնագետների զեկավարությունը ռեկցիաների կողմից՝ կենտրոնում և տեղերում: Բարելավել մասնագետների, մանավանդ յերիտասարդների, կուլտուրական սպասարկումը: Հարց գնել օրենսդրական կարքով գյուղատնտեսական և անտառային մասնագետների աշխատանքի տնտեսական կենցաղային և իրավական պայմանների բարելավման մասին:

14) Ամբողջ կուլտ-կրթական աշխատանքը կապել յերկրի ինդուստրացման և գյուղատնտեսության սոցիալիստական հիմունքներով վերակառուցման խնդրի, ինչպես և բառրակության աշխատանքի պաշտպանության պոթնական աշխատանքի և բառրակներին միության մեջ լծելու հետ: Ուշադրություն դարձնել բառրակների և բառրակոհիների դասակարգային դաստիարակության վրա: Վճռական պայքար մղել նրանց՝ կուլակության ազդեցություններից ազատելու համար և կուլակային տարրերի կողմից վրաստանի գյուղատնտեսական բանվորների ազդային կազմի խայտաբղետությունը իրենց նպատակների համար ոգտագործելու դեմ: Հատուկ ուշադրություն դարձնել առանձին ազդությունների գյուղատնտես բանվորների ինտեր-նացիոնալ դատախարակության վրա, նկատի ունենալով նրանց ցած կուլտուրական մակարդակը, ազգային խայտաբղետությունը և նրանց կյանքի տարրեր կենցաղային պայմանները:

15) Շարունակել «Մոջամգիրիս խմա» («Բատրակի ձայն») լրագրի ամբացման հետագա աշխատանքը և դարձնել այն ավելի մատույնական՝ գյուղատնտեսական և անտառային բանվորների բոլոր խմբակները սպասարկելու համար: Ընդարձակել բանթղթակիցների ցանցը:

16) Նկատի ունենալով Վրաստանի գյուղատնտեսական և անտառային բանվորների դեռևս հափազանց թույլ ներգրավումը կուսակցության շարքերը, միության՝ Վրաստանի կոմիտեյի ուղղորդությունը գրավել այդ հարցին ամենալուրջ ուղղորդություն նվիրելու անհրաժեշտություն վրա: Միութենական բոլոր մարմինները պետք է ամեն աջակցություն ցույց տան կուսմարմիններին՝ նրանց կողմից այդ ուղղությամբ տարվող աշխատանքին: Անցկացնելով մասնաշաղկուն աշխատանք միությունը պետք է լայն կերպով ծանոթացնի գյուղատնտեսական և անտառային բանվորներին բոլոր այն միջոցառումների հետ, վոր անց է կացնում կուսակցությունը գյուղատնտեսության բնագավառում, կուսակցության ծրագրի և նրա կանոնադրություն հետ, վորպեսզի այդպիսով հեշտացնի գյուղատնտեսական և անտառային բանվորների համար կուսակցության մեջ մտնելու պատրաստությունը, առաջին հերթին նրանց համար, վորոնք գրսեվորել են իրենց՝ աւելով միութենական աշխատանքում:

Առաջարկել Վրաստանի կոմիտեյին հաղորդել միության կենտկոմին վեց ամսից հետո այն միջոցների մասին, վոր կրնդունի նա ներկա վերջումը գործադրելու համար:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0203024

1267

52

W81

BM D